

'S GRAVENHUIZE

door C. HOEK

IN het jaarverslag van de Monumentencommissie van de provincie Zuid-Holland over 1938 treffen wij op bladzijde 15, onder het hoofd Kethel, het volgende aan:

‘Tegenover de Hervormde kerk te Overschie ligt aan de holle zijde van de bocht van de Schie, in den polder, thans gemeente Kethel een onregelmatig gevormd en ‘hobbelig’ stuk weiland, zich uitstrekkend tot achter de boerderij ‘s’-Gravenhuize’. (In deze boerderij bevindt zich een gevelsteen met het jaartal 1632).

‘Hier zijn in den grond sporen van oude bebouwing aangetroffen, terwijl in droge zomers de verkleuring van het gras oude fundeeringen doet vermoeden. Voor zoover bekend, wordt deze nederzetting in oude geschiedbronnen niet vermeld, mogelijk kan een luchtfoto hier opheldering geven.’

Nu, bijna 25 jaar later, zijn de dagen van de genoemde boerderij geteld, want graafmachines zullen dwars door het terrein een nieuw kanaal aanleggen in verband met verbetering van de Schie ten behoeve van de binnenscheepvaart. Om antwoord te kunnen geven op de vraag, of aan de uitvoering van deze werkzaamheden een archeologisch onderzoek vooraf dient te gaan, is getracht de oudste geschiedenis van het terrein en de boerderij op te sporen. Van de boerderij was tot nu toe alleen bekend dat deze in de eerste helft van de zeventiende eeuw toebehoorde aan Dirck Claesz. Pansser, vroedschap van Schiedam en na hem aan zijn erfgenamen.

Inderdaad blijkt Dirck Pansser reeds op 17 september 1611 eigenaar te zijn; de hoogheemraden van Delfland geven hem dan toestemming om zijn boomgaard naar de waterkant toe te vergroten, mits hij op zijn kosten de kade weer zal doen aanleggen ¹⁾).

Een belangrijk gegeven bevat een laat zestiende eeuws morgenboek van Kethel ²⁾). Bij de opsomming van de landen in de Oost-abtspolder gelegen blijkt 's Gravenhuize met het smalle perceel grond, waarop het staat en dat zich uitstrekt langs de Schie tot aan de boerderij het huis te Riviere, niet tot deze polder gerekend te worden. Het land wordt 's Gravenland genoemd, iets wat bevestigd wordt door het cohier van de tiende penning van Kethel